

Lovro Sodja se spominja:

Pričetki pouka v slovenski Glasbeni šoli v Svečah, Šentja

Na Koroškem sem pričel poučevati v jeseni leta 1979 v Svečah v hiši tete družine Feinig. Spomnim se, da sem prvič prišel k družini Feinig kar z avtobusom iz Kožentavre. Do tja me je pa pripeljal moj kolega Borut Rode, ki je že poučeval teorijo na slovenski glasbeni šoli v Celovcu in se je odpeljal tja. Mama Malka in oče Toni, odlični pevec in zborovodja, ter kasneje deželni šolski inšpektor, sta me zelo lepo sprejela, Malka mi je takoj postregla in mi slin, da sem že isti dan pričel poučevati prve koroške učence ključnasto in prečno flavto: domačo Lucijo Feinig ter Urško Hafner in Natašo Partl iz Mač. V Šentjanžu sem pa v sobi nad Zadruho poučeval Katjo Weiss, Marijo in Martina Baumgartner, Mario Blüml in Tomaža, Martina in Elizabeto Moschitz iz Šentjanža, z močno podporo družine Moschitz. Že jeseni l. 1980 sem pa v Bilčovsu, najprej v sobi nad Posojilnico nato pa v ljudski šoli, pričel poučevati še petnajst učencev iz Velinje vasi (Kristijana in Hanzija Filipič ter Matevža in Moniko Seher – ta se je kasneje učila še klavir pri kolegici Rajki Puškaš ter Martini Hedenika) in nekaj učencev iz Čahorč in Kajjaz. V Bilčovsu je bil predsednik domačega društva Herbert Seher, v gostilni pri Miklavžu (kjer smo tudi nekaj časa imeli pouk) pa je z nami odlično sodeloval birt ata Hanzi, kar nadaljuje sedaj Ogi, ki se je tudi nekaj let pri nas učil harmoniko. Najbolj sem bil pa vesel, ko je čez nekaj let bil čovška županja Stefi Quantschnig kupila prvi pravi klavir. «

»Najbolj sem bil pa vesel, ko je čez nekaj let bil čovška županja Stefi Quantschnig kupila prvi pravi klavir.«

Lovro Sodja

meseca sem leta 1979 poučeval tudi v samostanu v Šentpetru štiri učence (med njimi Kasslova Saša in Janjo – 23. aprila letos mi je, skupno s člani pevskega zbora Akzent, s pesmijo čestitala ob moji 80-letnici v Cankarjevem domu. Še enkrat hvala zboru!), nakar sem prosil kolega z Jesenic, da je prevzel pouk. Sam sem imel kar dosti dela. To so bili kar težki začetki zame, na Koroško sem se vozil dvakrat tedensko – poleg rednega poka doma (zimski prevozi čez zasneženi Ljubelji!) in tudi za moje učence, posebno ker sem vsakemu zabičal, da mora vaditi vsak dan in so me nekateri kar postrani gledali.

Kasneje sem od l. 1994 poučeval še v Borovljah pri Bundru (odločna podpora družine Verdel) in od leta 1986, ko sem postal pedagoški vodja celotne glasbene šole, tudi v Modestovem in Mladinskem domu (podpora vodje Jožeta Blajsa) ter v Mohorjevi (enaka podpora Marice Hartmann) v Celovcu. Povsod so pa nam pomagali domači prostovoljci, ki so nam pozimi zakurili peči in bili odlični posredniki s krajevnim kulturnim društvom.

Ko smo organizirali konec šolskega leta prve šolske nastope po oddelkih in so prihajali člani Kuratorija za glasbeno šolo na te koncerte, so ugotovili, da učitelji iz

Slovenije resno delamo in nam gre zaupati. Posebno ko je Kristijan Filipič 15. marca 1983 na 12. tekmovanju učencev in študentov glasbe SR Slovenije v Kranju prejel 3. nagrado. Vsi trije takratni koroški časopisi so poročali o tem. Takrat sem kot predsednik Zveze društev glasbenih pedagogov Slovenije v programsko knjižico tekmovanja napisal »da letos lahko ugotovljamo, da je prva lastovka že poletela preko Karavank«.

Led je bil prebit, kasneje so tudi

drugi naši učenci iz Koroške prejeli nagrade (npr. saksofonistka Majda Krivograd iz Šmihela, ki je postala celo jugoslovanska prvakinja), Kristijan je še pod mojim vodstvom l. 1988 zmagal na Deželnem tekmovanju Koroške v Celovcu, odšel na Deželni konservatorij (prof. Johannes Kalckreuth) in leta 1993 s kolegico Silke Ronjak v duu flavt v Leobnu postal avstrijski prvak. Bil sem poleg kot sekretar slovenskih glasbenih tekmovanj in ob čestitkah kolegov iz EMCY (sedež je v Münchnu) seveda bil ponosen na svojega nekdanjega učenca! Ves čas govorim, da so prva tri leta za pouk instrumenta najbolj važna kdo ga uči. To so temelji, na katerih gradi naprej. Prosil sem še svojo dobro kolegico Ireno Grafenauer (študirala sva pri istem prof. Borisu Čampi na Akademiji), da ga je sprejela na salzburški Mozarteum, tam je magistriral in danes njegovi učenci že zmagujejo na avstrijskih tekmovanjih. Pa ni bil samo Kristijan, tudi bratu Hanziju in sestri Ursuli (leta 1984 so vsi trije tekmovali v Ljubljani v triu flavt in prejeli nagrado) je ta pouk flavte koristil, da danes Hanzi še lažje tudi z glasbenim znanjem opravlja odgovorno delo urednika Mohorjeve. Kot vnet planinec sem julija 1991 peljal Hanzija in sina Dušana na dva koroška tritisočaka, na Sonnblick in Keeskopf. S Hanzijem je povezana tudi Ljubljanka Ana Elizabeta Kržan, odlična organistka, ki je na 2. Evropskem tekmovanju mladih orglavcev v Ljubljani l. 1992 (to tekmovanje sem ustanovil l. 1989 in ga vodil petnajst let), prejela 3. nagrado. Poročila se je s Hanzijem in danes s svojimi učenci klavirja v slovenski Glasbeni šoli kot Špela Filipič pobira nagrade na avstrijskem tekmovanju »Prima la musica«. Poučeval sem tudi Katjo Gasser, danes eno vodilnih osebnosti v ORF Dunaj,

pa v Šentjanžu Natalijo Pintar, pa še koga, skupno sem poučeval v 25 letih na Koroškem 140 učencev.

Moji učenci v Svečah so hitro napredovali, tako sem za odprtje »Vrta koroških slovenskih kulturnih delavcev«, ki je bilo 29. junija 1980 v Svečah, že lahko pripravil glasbeno točko. Ta Vrt

»Danes Špela Filipič s svojimi učenci klavirja v slovenski Glasbeni šoli pobira nagrade na tekmovanju »Prima la musica.«

Lovro Sodja

kulturnih delavcev sestavljajo glave desetih slovenskih koroških zasluznih mož z avstrijske in slovenske Koroške, ki jih je ustvaril kipar France Gorše, atelje je imel v Svečah. Na slovesnosti je imel pozdravni govor Lovro Kaselj, predsednik KKZ, slavnostni govornik je bil pa Valentin Inzko starejši (kadarkoli sva se srečala, me je vprašal: »Kako pa kaj glasbena šola?«

Seveda sem mu rekel, da napredujemo). Pozdravil je tudi France Gorše, zapeli so pa moški pevski zbor Kočna iz Sveč, MePZ »Jakob Petelin Gallus« in MePZ Podjuna. Moji flavitisti so ob sodelovanju kitaristk Marje Feinig in Ivane Weiss zaigrali več narodnih pesmi.

19. oktobra 1980 sem pa s to skupino iz Sveč in Šentjanža že sodeloval na »Reviji mladinskih zborov« v Domu glasbe v Celovcu, v organizaciji KKZ in pod pokroviteljstvom takratnega zveznega ministra za pouk in umetnost Freda Sinowatza. Za Goršetovo galerijo pa sedaj skrbi Tatjana Feinig, tudi za društvo »Kočna«, iz te glasbene družine pa izhaja tudi Andrej Feinig, naš učitelj in sedanji vodilni organist med koroškimi Slovenci. Tudi v Bilčovsu smo bili zelo aktivni in v veliko pomoč nam je bil takratni član Kuratorija za glasbeno šolo Herbert Seher iz Velinje vasi. Na začetku smo imeli nastope kar v gostilni Pri Miklavžu, kasneje pa v ljudski šoli.

Toliko o začetkih mojega pouka na Koroškem, rad bi